

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
RECREATIEPARK POSTERBOS
TE POSTERHOLT
GEMEENTE ROERDALEN

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

Quickscan flora en fauna Recreatiepark Posterbos te Posterholt in de gemeente Roerdalen

Opdrachtgever	Daelmans Vastgoed II BV en Grouwels Exploitatie BV
Project	DAL.VDW.ECO1
Rapportnummer	14071697
Versienummer	D3
Status	Eindrapportage
Datum	14 oktober 2014
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Ing. A.A. van Grinsven
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Drs. B.G.W. Aarts
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
2.1	Ligging en huidig gebruik van de onderzoekslocatie.....	2
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	3
2.3	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	5
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	7
4	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	8
4.1	Flora- en faunawet.....	8
4.2	Gebiedsbescherming.....	10
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	12
5.1	Vogels.....	12
5.2	Vleermuizen.....	13
5.3	Overige zoogdieren	14
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen.....	15
5.5	Ongewervelden.....	16
5.6	Vaatplanten.....	17
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	18
6.1	Flora- en faunawet.....	18
6.2	Gebiedsbescherming.....	19
7	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	20

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Daelmans Vastgoed II BV en Grouwels Exploitatie bv opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna in het Recreatiepark Posterbos te Posterholt in de gemeente Roerdalen.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging met betrekking tot de geplande nieuwbouw op het oostelijk deel en in het kader van Limburgs Kwaliteitsmenu voor de geplande natuurontwikkeling op het westelijk deel.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens de Natuurbeschermingswet 1998 zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

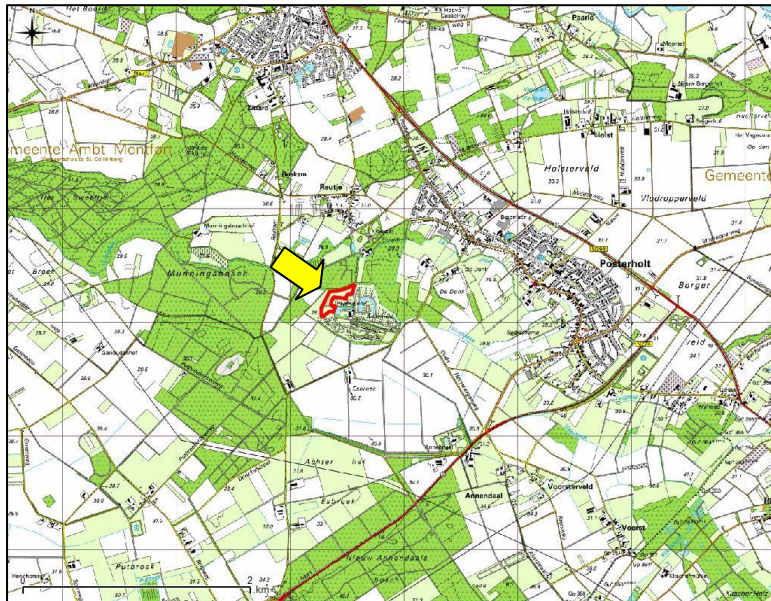
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Ligging en huidig gebruik van de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie ($\pm 5,4$ ha) grenst aan het Recreatiepark Posterbos, circa 2 kilometer ten westen van de kern van Posterholt, in de gemeente Roerdalen (zie figuur 1 en 2). Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 52 B (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X=198.277$, $Y=348.127$.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

De onderzoekslocatie bestaat op dit moment grotendeels uit een (kruidenrijk) grasland, dat momenteel beheerd wordt door een lokale boer die de onderzoekslocatie meerdere malen per jaar maait. Het grasveld wordt aan de westelijke zijde begrensd door een maïsakker en ten zuidoosten en ten noorden door bosgebieden. Daarnaast liggen ten oosten en ten zuiden van de onderzoekslocatie diverse vakantiewoningen van Landal GreenParks. Binnen het oude loofbosgebied ten noorden van de onderzoekslocatie stroomt 'de Vlootbeek' met een beekzone van 50 meter met, sinds 2013, een meer natuurvriendelijke oever. Dit doordat de zuidelijke oeverzijde is vergraven en minder steil is dan voorheen.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens het grootste gedeelte van de onderzoekslocatie te herontwikkelen tot een recreatiepark met 21 recreatiewoningen. Iedere recreatiewoning zal beschikken over een eigen verharde parkeerplaats, verhard terras en een ruime (voor/achter)tuin. Iedere recreatiewoning zal tussen de 600 en 1000 m² in beslag gaan nemen. Voor de wateropvang zal een in een natuurlijke groenstrook op de desbetreffende percelen aangelegd worden. Op het westelijk deel van de onderzoekslocatie, gelegen binnen de EHS, is natuurontwikkeling gepland. Daarnaast zal in het noorden van de onderzoekslocatie een bufferzone gerealiseerd worden van 25 meter ten opzichte van de Vlootbeek (figuur 3).

Figuur 3. Onderzoekslocatie, groen gearceerd: compensatie-gebied natuur, rood gearceerd: toekomstig bebouwd gebied.

Ten behoeve van de realisatie van de uitbreiding van het recreatiepark zal het aanwezige grasland op de onderzoekslocatie verdwijnen. De bomen op de onderzoekslocatie blijven gehandhaafd en het westelijk gedeelte zal worden geoptimaliseerd voor natuurontwikkeling. In figuur 4 is de inrichtingschets weergegeven.

De figuren 5 t/m 10 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 4 . Huidige situatie (links) en toekomstige inrichting (rechts) van de onderzoekslocatie.

Figuur 5. Te bebouwen noordoostelijk deel onderzoekslocatie.

Figuur 6. Te bebouwen deel onderzoekslocatie vanuit noordelijke richting.

Figuur 7. Te bebouwen oostelijk deel onderzoekslocatie.

Figuur 8. Vlootbeek ten noorden van de onderzoekslocatie.

Figuur 9. Recentelijk gerealiseerde inundatiedeel oever Vlootbeek.

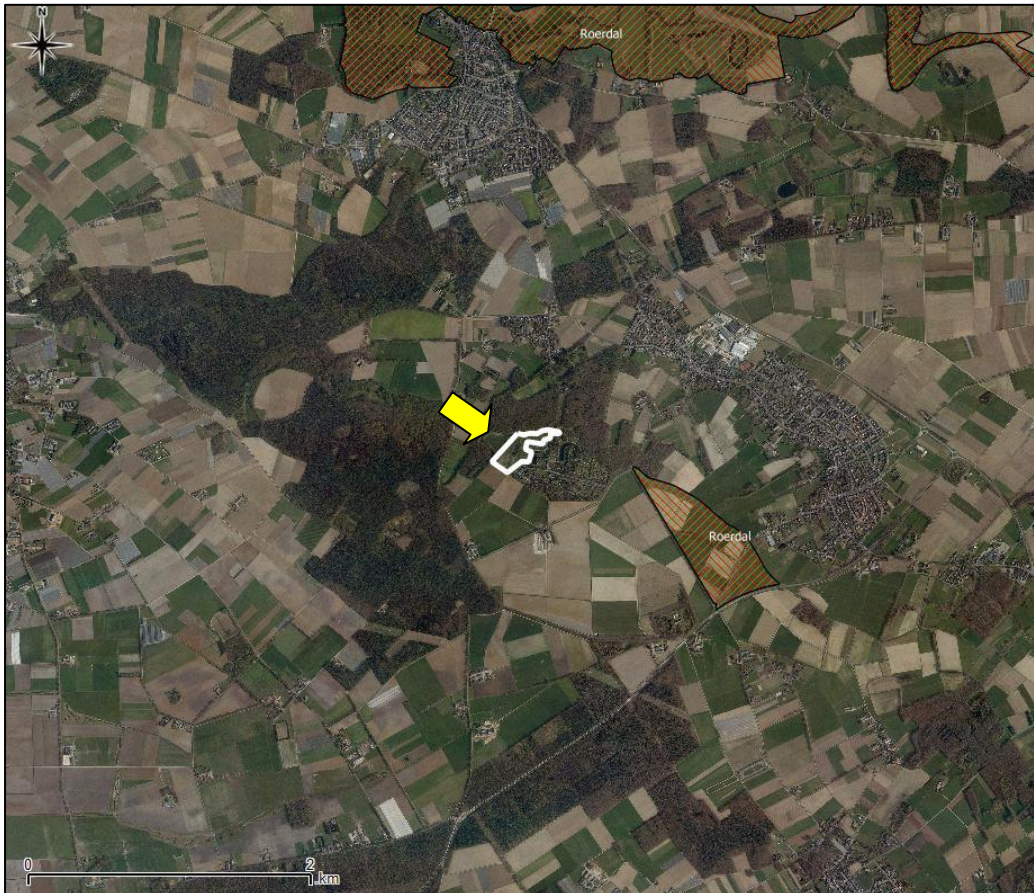

Figuur 10. Zuidelijk gedeelte onderzoekslocatie.

2.3 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Roerdal' bevindt zich op circa 550 meter afstand ten zuidoosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 11).

Figuur 11. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie ligt (gedeeltelijk) binnen de ecologische hoofdstructuur (figuur 12). De maïsakkers en de bosgebieden in de directe omgeving van de onderzoekslocatie maken tevens deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

POG

Het gebied maakt geen deel uit van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG). Aan de zuidwestzijde grenst de onderzoekslocatie wel aan een gebied behorende tot de POG (figuur 12).

Figuur 12. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van de EHS(geel/oranje/donkergroen) en POG (Lichtgroen),

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 26 augustus 2014. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Limburg geraadpleegd.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving.

4.1 Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Hierbij vallen vogels onder een aparte categorie.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 algemeen beschermde soorten	
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol	
Tabel 2 overige beschermde soorten	
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmblom, steenbreekvaren, tongvaren, maretak	

Tabel 3 strikt beschermde soorten

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten.

De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk strikt beschermd en qua beschermingsregime te vergelijken met Tabel 3 van de Flora- en faunawet. Broedvogels vallen onder een aparte beschermingsgroep en zijn ingedeeld in een vijftal beschermingscategorieën (Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, Dienst Regelingen, 2009). Zie tabel III voor een indeling van de bescherming van broedvogels.

Tabel III. Beschermingscategorieën aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen.

Broedvogels		
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.		
Beschermingscategorie 1	nesten jaarrond beschermd, ook buiten broedseizoen	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
Beschermingscategorie 2		Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
Beschermingscategorie 3		Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
Beschermingscategorie 4		Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Beschermingscategorie 5	Nesten jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.
Overige broedvogels ("algemeen" voorkomende broedvogels)	Nesten die <i>niet</i> het hele jaar door zijn beschermd; enkel binnen broedseizoen.	Vogels die elk broedseizoen een nieuw nest maken of in staat zijn een nieuw nest te maken. De vogelnesten voor eenmalig gebruik.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat negatieve gevolgen voor de vleermuisstand op lokaal niveau. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Algemene Zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd.

Tabel IV. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.2 Gebiedsbescherming

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Natuurbeschermingswet 1998; Natura 2000

De Natuurbeschermingswet 1998 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000-wetgeving, zijn de termen "Habitatrichtlijngebied" en "Vogelrichtlijngebied" komen te vervallen. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het Ministerie van Economische Zaken (via Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) of door de Provincie.

Natuurbeschermingswet 1998; Beschermde Natuurmonumenten

Beschermde Natuurmonumenten zijn gelegen buiten de Natura 2000-gebieden. Met de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 is het onderscheid tussen Staats- en Beschermde Natuurmonumenten opgeheven en gewijzigd in Beschermde Natuurmonumenten en zijn (delen van) Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden komen te vervallen. Het beschermingsregime voor Beschermde Natuurmonumenten betreft het verbod om zonder vergunning handelingen te verrichten die schadelijk kunnen zijn voor de te beschermen waarden van een natuurmonument, zoals natuurschoon en de natuurwetenschappelijke betekenis ervan. Ontwikkelingen zijn wel mogelijk als door het Ministerie of de Provincie een vergunning is verleend.

Nationaal Natuurnetwerk; Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar.

Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechterd.

Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)

Met de POL-herziening op onderdelen EHS (2005) heeft de provincie Limburg de EHS expliciet onderscheiden ten opzichte van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen. De POG is circa 29.000 hectare groot en omvat een belangrijk deel van de ecologische verbindingzones, deels bestaande uit beekdalen met beken met speciaal ecologische functie waar extra natuurstroken zijn voorzien. Binnen de POG geldt een ontwikkelingsgerichte basisbescherming. Behoud en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden zijn richtinggevend voor ontwikkelingen in de POG. Uitgangspunt is dat ontwikkelingen leiden tot een kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de ecologische structuur.

Voor de borging van de kwaliteit ten aanzien van de rode ontwikkelingen is een belangrijke rol weggelegd voor de kwaliteitscommissie, die in het kader van de POL-aanvulling contourenbeleid (juni 2005) voor geheel Limburg ingesteld is. Indien van bestaande en gerealiseerde bos-, natuur- en landschapswaarden in de POG de wezenlijke kenmerken en waarden aangetast worden is de provinciale beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden van toepassing.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden en verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Indien van toepassing wordt tevens beoordeeld of de voorgenomen plannen een verstorend effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten.

5.1 Vogels

Broedvogels (beschermingscategorie 1 t/m 4)

Wegens het ontbreken van bebouwing zijn nestgelegenheden voor gebouwbewonende soorten, zoals huismus en gierzwaluw, uitgesloten.

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op jaarrond beschermde nesten van broedvogels als ransuil en sperwer; deze zijn niet aangetroffen en de bomen blijven gehandhaafd. De bomen grenzend aan de onderzoekslocatie blijven eveneens behouden. In de bomen kan een jaarrond beschermd nest aanwezig zijn van een soort als buizerd, sperwer of wespendif. Gezien de aard van de ingreep, woningbouw en natuurontwikkeling, zal de realisatie van de nieuwbouw een verstorend effect kunnen hebben. Geluid, dat op kan treden tijdens de werkzaamheden, kan een indirect verstorend effect hebben op de mogelijk aanwezige broedvogels waarvan het nest jaarrond beschermd is. Gezien de afstand van circa 50 meter tussen de bospercelen en het deel van de locatie waar bouwwerkzaamheden zullen plaatsvinden is verstoring niet te verwachten, mits de werkzaamheden plaatsvinden buiten het broedseizoen. Daarnaast dient in de toekomstige situatie de bomen onverlicht te blijven en geen toename te zijn van recreatieve activiteiten in de bospercelen.

Verder zijn geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat de onderzoekslocatie een (belangrijke) functie heeft of kan hebben voor andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, zoals steenuil en kerkuil. Voor steenuil zijn op de locatie en in de directe nabijheid geen broedlocaties aanwezig. Gezien de afstand tot mogelijke broedlocaties, de territoriumstraal van steenuil en het niet optimale foerageerhabitat voor steenuil op de locatie (lang gras), zal de onderzoekslocatie geen essentiële functie hebben voor steenuilen. Kerkuil heeft een groter leefgebied en foerageerd wel in langer gras. Voor een mogelijk broedende kerkuil in de omgeving kan de locatie wel deel uitmaken van het foerageergebied. Op de locatie en de directe omgeving blijft echter in de toekomstige situatie voldoende foerageermogelijkheid aanwezig in de vorm van akkerranden en hooilanden.

Broedvogels (beschermingscategorie 5)

De broedvogels die onder de beschermingscategorie 5 vallen zijn voornamelijk holenbroeders. De bomen op en langs de grens van de onderzoekslocatie en in de omgeving vormen potentiële broedlocaties voor soorten als koolmees, pimpelmees, boomklever en spechten als kleine bonte specht, grote bonte specht, middelste bonte specht en groene specht. Doordat de bomen gehandhaafd blijven en de nieuwbouw op enige afstand gerealiseerd wordt, is verstoring niet aan de orde, mits de bomen onverlicht blijven, recreatieve activiteiten in de bospercelen niet toenemen en de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd.

Overige broedvogels

Het kruidenrijk grasland vormt een geschikt habitat voor soorten als de grasmus, graspieper, patrijs en Kievit. Doordat een groot deel van de onderzoekslocatie in gebruik genomen wordt als natuurontwikkelingsgebied is verstoring van deze algemene soorten niet aan de orde, mits de werkzaamheden plaatsvinden buiten het broedseizoen. Door de aanwezigheid van bomen en struweel op en langs de grens van de onderzoekslocatie zijn geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene soorten als houtduif, roodborst, merel en winterkoning. De groene opstanden blijven behouden. Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden of starten is een verstorend effect niet aan de orde.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens de gegevens van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg en de Zoogdiervereniging (Huijzinga *et al.*, 2011) zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, vale vleermuis, gewone grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis en watervleermuis waargenomen. Daarnaast ligt de onderzoekslocatie volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.*, 2010) in een deel van Nederland waar tevens ook franjestaart, Brandt's vleermuis, meervleermuis en grijze grootoorvleermuis kunnen voorkomen.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd. Het voorkomen van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten op de onderzoekslocatie als gewone dwergvleermuis en laatvlieger is dan ook uitgesloten.

De bomen op de onderzoekslocatie zijn mogelijk geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Deze blijven alle gehandhaafd en de uitbreiding van het park bevindt zich op geruime afstand van de bomen, waardoor een indirect negatief effect op een mogelijk aanwezige verblijfplaats van vleermuizen in de bomen niet op zal treden, mits de bomen onverlicht blijven. Vindt er wel toename van verlichting plaats dan is er mogelijk sprake van overtreding van de Flora- en faunawet. Door middel van een aanvullend protocollair vleermuizenonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een verblijffunctie in de bomen worden aangetoond.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

De bomen, grenzend aan de onderzoekslocatie, met name de west- en noordgrens, zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Holtes, spleten en loshangend schors vormen een potentiële verblijfplaats voor vleermuizen. Gezien de aard van de ingreep en het feit dat de bomen op de locatiegrenzen gehandhaafd blijven is verstoring van vaste verblijfplaatsen niet te verwachten zolang er door de voorgenomen werkzaamheden geen sprake is van toename van verlichting op de bomenrij. Vindt er wel toename van verlichting plaats dan is er mogelijk sprake van overtreding van de Flora- en faunawet. Door middel van een aanvullend protocollair vleermuizenonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een verblijffunctie in de aangrenzende bomen worden aangetoond.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Het betreft met name de bossen, akkerlanden en de waterloop in de directe omgeving ter plaatse van de EHS gebieden.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De bomen ten

westen en ten noorden van de onderzoekslocatie, evenals de waterloop de Vlootbeek, maken mogelijk deel uit van een vaste vliegroute van vleermuizen. De bomen blijven gehandhaafd en de Vlootbeek wordt niet gedempt. Verstoring van een mogelijk aanwezige vliegroute is niet te verwachten, mits er geen sprake is van toename van verlichting op de potentiële vliegroute. Vindt er wel toename van verlichting plaats dan is er mogelijk sprake van overtreding van de Flora- en faunawet. Door middel van een aanvullend protocollair vleermuizenonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een vliegfunctie worden aangetoond.

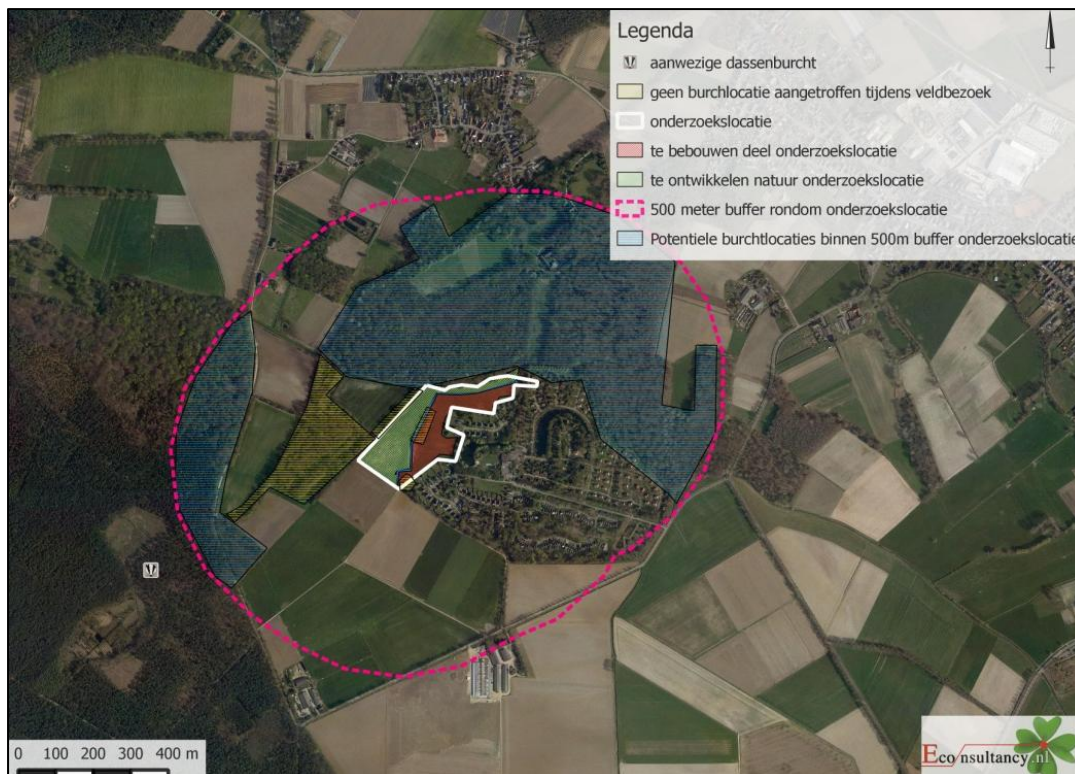
5.3 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel, haas, bunzing, mol en konijn. Bij verwijdering van de vegetatie kan een dergelijke algemene soort dan ook verstoring ondervinden.

Streng beschermde soorten

De das komt volgens verspreidingsgegevens voor in de omgeving van Posterholt (Huizinga *et al.*, 2010). In de nabijheid van de onderzoekslocatie is een waarneming bekend van een burcht uit 2013, zie figuur 13. De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het preferent leefgebied van de dassen in de desbetreffende burcht (J.H. Heijnen, 1990). Het preferent leefgebied betreft het gebied binnen een straal van circa 500 meter van de burchtlocatie. Dit betreft het gebied waar de das primair zijn functioneel leefgebied heeft. Tijdens het veldbezoek zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen (burchten) van de das aangetroffen op de onderzoekslocatie. Het is wel mogelijk dat er dassenburchten aanwezig binnen de 500 meter buffer van de onderzoekslocatie ten noorden van de Vlootbeek. Op basis van de quickscan is dit niet uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen als prenten, haren, latrines en/of wissels aangetroffen op de onderzoekslocatie en aan de randen die duiden op de aanwezigheid of het gebruik van de locatie door de das.

Figuur 13. Buffer 500 meter rondom bekende dassenburcht.

De natuurontwikkeling zal geen afname betekend voor het leefgebied van de das. Door de natuurontwikkeling kan een positieve impuls aan het leefgebied van de das worden gegeven door het creëren van kleinschalige cultuur landschappelijke elementen, zoals de aanplant van struweel als inlandse vogelkers en de aanplant van enkele hoogstamfruitbomen. De te bebouwen deel betreft een smalle lintvorm grenzend aan bestaand recreatiepark en tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Na de realisatie van de nieuwbouw zal daarnaast voldoende foerageergebied op de locatie zelf en de directe omgeving aanwezig blijven, waardoor de plannen niet leiden tot een negatief effect op het leefgebied van in een in de omgeving verblijvende das.

De waterspitsmuis komt voor in de omgeving van Posterholt (Huizinga *et al.*, 2010). Deze soort leeft in en direct rondom snel stromend tot stilstaand water met ruig begroeide oevers. Hij foerageert in en rondom deze wateren, met name langs de ruig begroeide oevers. De beek met bijbehorende oevers betreft geschikt habitat en de waterspitsmuis kan hier voorkomen. Gezien de realisatie van een bufferzone van circa 25 meter tussen de Vlootbeek en het deel waar de nieuwbouw gepland is, tezamen met de niet optimale geschiktheid van het deel waar de nieuwbouw gepland is, is het redelijkerwijs uit te sluiten dat de plannen een negatief effect zullen hebben op het leefgebied van een mogelijk aanwezige waterspitsmuis. De ingreep zal geen negatief effect hebben op de waterkwaliteit en kwantiteit van de Vlootbeek. Wel dient de Vlootbeek en de oeverzone onverlicht te blijven en dienen recreatieve activiteiten niet toe te nemen. Verder dienen de trilwerkzaamheden uit voorzorg buiten de gevoelige periode voor de waterspitsmuis, tussen september en eind november, uit te voeren. Zijn de mitigerende maatregelen niet mogelijk dan dient aanvullend veldonderzoek meer duidelijkheid te verschaffen omtrent de aan- of afwezigheid van waterspitsmuis.

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De hoge bomen op de onderzoekslocatie konden echter niet worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten vanwege het dichte bladerdek. Doordat de bomen op de onderzoekslocatie gehandhaafd blijven in de nieuwe situatie, blijven nesten onberoerd waardoor verstoring kan worden uitgesloten.

Het voorkomen van overige streng beschermde grondgebonden zoogdieren, zoals de steenmarter, de bever en de hamster, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van sporen, geschikt habitat en/of verspreidingsgegevens kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON (Tijdschrift RAVON 51, 2013) zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende reptielensoorten waargenomen: levendbarende hagedis en hazelworm.

Reptielen stellen specifieke eisen aan hun habitat die betrekking hebben op verschillende factoren, bijvoorbeeld een afwisseling van ruigte en open gebied. De onderzoekslocatie betreft geen optimaal geschikt habitat, doordat het een nat en voedselrijk grasland betreft met rondom vochtige (broek)bossen. Gezien de waarnemingen in de directe omgeving is een individu aan de bosranden en houtwallen niet geheel uit te sluiten. De woningbouw vindt niet plaats vlak langs de bosranden of houtwallen. De geplande natuurontwikkeling wel, maar zal geen negatief effect hebben op het leefbiotoop van reptielen. De geplande natuurontwikkeling kan een positieve impuls geven aan de mogelijk aanwezige levendbarende hagedissen en/of hazelwormen door het creëren van zon- en schuilplekken aan de randen van bomenrijke delen.

Amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON (Tijdschrift RAVON 51, 2013) zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie de volgende beschermde soorten waargenomen: kamsalamander, Alpenwatersalamander, rugstreeppad en poelkikker. Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen op de onderzoekslocatie zelf ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën op de onderzoekslocatie zelf uitgesloten. De waterloop ten noorden betreft een snel stromende beek en de recent ontwikkelde natuurvriendelijke oever is nog te kaal, waardoor niet verwacht wordt dat dit deel van de Vlootbeek in de huidige situatie fungeert als voortplantingswater voor streng beschermde amfibieënsoorten als de kamsalamander en de Alpenwatersalamander. De minder kritische algemene soorten als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander kunnen wel voorkomen in de vegetatierijke en minder snel stromende delen van de Vlootbeek. De Vlootbeek blijft in de huidige situatie gehandhaafd en de recentelijk afgegraven oeverzone zal een goede impuls zijn om in de toekomst het leefgebied te worden voor de streng beschermde soorten als de kamsalamander.

De onderzoekslocatie zal deel uit maken van het landhabitat van de te verwachten algemeen voorkomende amfibieënsoorten, met name de houtopstanden met een ondergrond van takken, bladeren en ruigtes. De houtopstanden blijven gehandhaafd. Vrijblijvend wordt geadviseerd om de geplande natuurontwikkeling op het westelijk deel een positief effect te geven aan het landhabitat van deze soortgroep door bijvoorbeeld het creëren van wallen met houtstronken.

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater op de onderzoekslocatie zijn er geen vissoorten op de onderzoekslocatie aanwezig. De Vlootbeek vormt wel geschikt habitat voor verschillende vissen, waaronder beschermde soorten als kleine modderkruiper en rivierdonderpad. Overtreding van de Flora- en faunawet is niet aan de orde, doordat de ingreep geen negatief zal hebben op de waterkwaliteit en kwantiteit van de Vlootbeek.

5.5 Ongewervelden

Libellen

Voor libellen geldt dat water op de onderzoekslocatie nodig is ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen. Rondom de Vlootbeek zijn wel diverse algemene soorten als lantaarntje en watersnuffel waargenomen, maar ook de zeldzame gevlekte glanslibel en mogelijk de gaffellibel. De Vlootbeek en de oeverzone blijft behouden. De nieuwbouw plannen zullen niet leiden tot verstoring van het leefgebied van libellen. Door de voorgenomen natuurontwikkeling op het westelijk deel kan een positieve impuls worden gegeven aan het libellenleefgebied. Daarnaast zal de recent ontwikkelde natuurvriendelijke oever een goede bijdrage zijn door uitbreiding van standplaats voor oever- en waterplanten.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Dit betekent dat zowel de rupsen, poppen als vlinders moeten kunnen overleven. Voor de vlinders geldt dat er een geschikte temperatuur en luchtvochtigheid aanwezig moeten zijn, wat wordt beïnvloed door aanwezigheid van vegetatie. Als voedsel dienen waardplanten voor de rupsen en nectarplanten voor de vlinders aanwezig te zijn. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. De onderzoekslocatie zelf vormt op dit moment geen geschikt habitat voor beschermde vlindersoorten, ook niet voor het in de omgeving voorkomend donker pimpernelblauwtje. Tijdens het veldbezoek, dat plaatsvond binnen bloeiseizoen is de grote pimpernel, de waardplant van donker pimpernelblauwtje, niet aangetroffen op de onderzoekslocatie. Momenteel is verstoring van beschermde vlindersoorten op de onderzoekslocatie redelijkerwijs uit te sluiten.

Het natuurontwikkelingsgebied kan deel gaan uitmaken van het leefgebied van beschermde vlindersoorten. Voor het donker pimperlblauwtje zijn ruige begroeiingen van vochtige, matig voedselrijke graslanden die in beheer zijn als hooiland en een tot twee keer per jaar worden gemaaid geschikt habitat. Zulke plaatsen zijn te ontwikkelen in beekdalen, nabij moerassen en in vochtige graslanden. Mogelijk kan in de toekomst, mits de standplaatsfactoren juist zijn en met een juist (maai)beheer de grote pimperl zich gaan vestigen en hopelijk tevens de steekmier zodat het pimperlblauwtje vanuit de zuidoostelijke aanwezige populatie zich kan uitbreiden richting de onderzoekslocatie.

Overige ongewervelden

Overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn niet op de onderzoekslocatie te verwachten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en/of er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. De aanwezige soorten als witte en rode klaver, smalle weegbree, vogelwikke en vlasleeuwenbek geven aan dat het nat en voedselrijk grasland betreft. Het is dan ook niet te verwachten dat in dergelijke voedselrijke omstandigheden beschermde soorten voorkomen doordat de meeste beschermde plantensoorten specifieke groeiomstandigheden vereisen die niet aanwezig zijn. Daarnaast zijn er tijdens het veldbezoek geen waarnemingen gedaan van beschermde plantensoorten. Door de natuurontwikkeling op het westelijk deel kan, met een correct verschrallingsbeheer, geschikte standplaatsfactoren verkregen worden. Mogelijk vestigen zich in de toekomstige situatie beschermde vaatplanten, zoals de grote pimperl.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet optreden of kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Flora- en faunawet en overige natuurwetgeving en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtrajec noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Flora- en faunawet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen en ontheffingen.

6.1 Flora- en faunawet

Broedvogels

Voor broedvogels geldt dat indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, de bomen onverlicht blijven en de recreatieve activiteiten in de bospercelen niet toenemen, overtreding ten aanzien van de Flora- en faunawet niet aan de orde zal zijn. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Vleermuizen

Potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in de bomen en de mogelijke vliegroutes grenzend aan de onderzoekslocatie (bosranden en waterloop Vlootbeek) zullen niet worden verstoord door de voorgenomen plannen, mits deze in de toekomstige situatie onverlicht blijven.

Grondgebonden zoogdieren

Voor de waterspitsmuis geldt dat de huidige situatie van de Vlootbeek en de bufferzone onveranderd dienen te blijven, waaronder geen toename van verlichting of recreatieve activiteiten. Daarnaast dienen eventuele trillingswerkzaamheden te worden uitgevoerd buiten de gevoelige periode en het potentiële leefgebied, welke ligt tussen september en oktober.

Overige soorten

Voor beschermde soorten uit de overige soortgroepen is overtreding van de Flora- en faunawet wettens het ontbreken van geschikt habitat of op grond van bekende verspreidingsgegevens, aanwezigheid van voldoende alternatieven of het ontbreken van verblijfsindicaties niet aan de orde.

Algemene zorgplicht

Voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt de algemene zorgplicht, die er ondermeer in voorziet dat al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen speciale maatregelen nodig.

Noodzaak tot nader onderzoek

Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht, mits de voorgestelde maatregelen om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen, zoals het rekening houden met verlichting, recreatieve activiteiten en gevoelige periodes, toegepast worden.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is zover nu te overzien niet aan de orde.

6.2 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak facetten mee, als de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Natura 2000

De onderzoekslocatie ligt daarnaast binnen de invloedssfeer (op 550 meter) van het Natura 2000-gebied 'Roerdal'. Indien externe effecten op een Natura 2000-gebied te verwachten zijn dient getoetst te worden aan de Natuurbeschermingswet. Hierbij wordt getoetst of negatieve effecten te verwachten zijn op de kernwaarden, habitattypen en aanwezige doelsoorten in het betreffende Natura 2000-gebied. Gezien de aard van de ingreep, realiseren van nieuwbouw, en de afstand tot het Natura 2000-gebied is het op voorhand niet uit te sluiten dat er negatieve effecten zijn op het nabijgelegen 'Roerdal'. Met name de mogelijke toename van stikstofdepositie speelt een rol. Verwacht wordt dat een aanvullende toetsing aan de Natuurbeschermingswet met stikstofberekening noodzakelijk zal zijn. Geadviseerd wordt om in overleg te gaan met bevoegd gezag omtrent eventueel benodigde vervolgstappen.

Ecologische Hoofdstructuur

Het deel waar natuurontwikkeling gepland is, is gelegen binnen de grenzen van de Ecologische Hoofdstructuur. Binnen het provinciaal natuurbeleid betreft het nieuwe natuur met particulier natuurbeheer. In het beheerplan 2014 is het beheer en de ambitie beschreven als natuur om te vormen tot natuur (bron: provincie Limburg). De gebieden van de EHS zijn aangewezen om verschillende natuurgebieden in Nederland met elkaar te verbinden. Initiatiefnemers van ingrepen binnen de EHS en binnen de invloedssfeer van de EHS dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. Een nader effectenonderzoek is mogelijk noodzakelijk. Bevoegd gezag (provincie Limburg) dient meer duidelijkheid te verschaffen over de te nemen vervolgstappen.

POG (Provinciale Ontwikkelingszone Groen)

Voor de Provinciale Ontwikkelingszone Groen geldt dat aantasting niet aan de orde is, aangezien de onderzoekslocatie niet gelegen is binnen de grenzen van de POG.

7 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Daelmans Vastgoed II BV en Grouwels Exploitatie BV een quickscan flora en fauna uitgevoerd in het Recreatiepark Posterbos te Posterholt in de gemeente Roerdalen.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging met betrekking tot de geplande nieuwbouw op het oostelijk deel en in het kader van Limburgs Kwaliteitsmenu voor de geplande natuurontwikkeling op het westelijk deel.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens het grootste gedeelte van de onderzoekslocatie te herontwikkelen tot een recreatiepark met 21 recreatiewoningen. Iedere recreatiewoning zal beschikken over een eigen verharde parkeerplaats, verhard terras en een ruime (voor/achter)tuin. Iedere recreatiewoning zal tussen de 600 en 1000 m² in beslag gaan nemen. Voor de wateropvang zal een in een natuurlijke groenstrook op de desbetreffende percelen aangelegd worden. Op het westelijk deel van de onderzoekslocatie, gelegen binnen de EHS, is natuurontwikkeling gepland. Daarnaast zal in het noorden van de onderzoekslocatie een bufferzone gerealiseerd worden van 25 meter ten opzichte van de Vlootbeek. Ten behoeve van de realisatie van de uitbreiding van het recreatiepark zal het aanwezige grasland op de onderzoekslocatie verdwijnen. De bomen op de onderzoekslocatie blijven gehandhaafd en het westelijk gedeelte zal worden geoptimaliseerd voor natuurontwikkeling.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel V. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Flora- en faunawet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel V. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geslacht habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	nee ¹	nee ¹	nee	¹ mits werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen
	jaarrond beschermd	ja	nee ²	nee ²	nee ²	² mits werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen, de bomen onverlicht blijven en de recreatieve activiteiten niet toenemen
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	nee ³	nee ³	nee ³	³ mits bomen onverlicht blijven
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	
	vliegroutes	ja	nee ⁴	nee ⁴	nee ⁴	⁴ mits de bomenrijen en de Vlootbeek onverlicht blijven
Grondgebonden zoogdieren	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	rekening houden met zorgplicht
	streng beschermd	ja	nee ⁵	nee ⁵	nee ⁵	⁵ geen verstoring leefgebied waterspitsmuis mits waterloop en oeverzone niet verlicht worden, trillingswerkzaamheden buiten gevoelige periode worden uitgevoerd en de recreatieve activiteiten niet toenemen
Amfibieën		ja	nee	nee	nee	natuurontwikkeling kan een positieve impuls geven aan deze soortgroep
Reptielen		ja	nee	nee	nee	natuurontwikkeling kan een positieve impuls

Soortgroep	Geschied habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
					geven aan deze soortgroep
Vissen	ja	nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders	ja	nee	nee	nee	natuurontwikkeling kan een positieve impuls geven aan beide soortgroepen
Ongewervelden	nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten	ja	nee	nee	nee	natuurontwikkeling kan een positieve impuls geven aan deze soortgroep
Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-plicht	
Natura 2000	550 m	mogelijk	mogelijk	mogelijk	overleggen bevoegd gezag over te nemen vervolgstappen
EHS	ja	mogelijk	mogelijk	nee	overleggen bevoegd gezag over te nemen vervolgstappen
POG	aangrenzend	nee	nee	nee	overleggen bevoegd gezag over te nemen vervolgstappen

Conclusies

Door de voorgenomen plannen kan overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van broedvogels worden voorkomen door rekening te houden met het broedseizoen (maart-half augustus), de bomen niet te verlichten en de recreatieve activiteiten niet te laten toenemen binnen de bospercelen. Daarnaast kan overtreding van de Flora- en faunawet op vleermuizen worden voorkomen door de bomen en de Vlootbeek onverlicht te laten. Ten aanzien van de mogelijk aanwezige waterspitsmuis kan overtreding op voorhand worden voorkomen door de bomen en de Vlootbeek met oeverzone niet te verlichten en de recreatieve activiteiten niet te laten toenemen. Daarnaast dienen op voorhand de trillingswerkzaamheden uitgevoerd te worden tussen september en eind november, dus buiten gevoelige periode van de waterspitsmuis. Zijn de voorgestelde maatregelen niet toepasbaar, dan dient een aanvullend ecologische veldonderzoek meer duidelijkheid te verschaffen omtrent de aan/afwezigheid van de te verwachten soorten, aantallen en functies.

Gelet op de gevonden en te verachten ecologische waarden en de beoogde planontwikkeling is de verwachting dat de wijzigingen van het bestemmingsplan uitvoerbaar zijn. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden deint het bepaalde in de Flora en faunawet in achter te worden genomen, hetgeen- zie tabel V en bovenstaand- goed mogelijk is.

Ten aanzien van de ligging van de onderzoekslocatie binnen de EHS en in de directe nabijheid van het Natura 2000 gebied Roerdal wordt geadviseerd in overleg te treden met het bevoegd gezag omtrent eventuele vervolgstappen.

Vrijblijvende aanbeveling

Door de geplande natuurontwikkeling kan aan een aantal soort(groep)en een positieve impuls worden gegeven, zoals de das, waterspitsmuis, amfibieën (kamsalamander), vlinders (donker pimpernelblauwtje), libellen en vaatplanten. Geadviseerd wordt om bij de natuurontwikkeling, inrichting en beheer, rekening te houden met deze soort(groep)en. In onderhavige rapportage zijn enkele aanbevelingen gedaan.

Vogelbescherming Nederland heeft samen met BAM Utiliteitsbouw een checklist ontwikkeld, waarmee een bouwonderneming zijn projecten en de directe omgeving natuurvriendelijker kan maken. Door middel van het beantwoorden van enkele ja/nee vragen, kunnen eenvoudige maatregelen worden toegepast die goed zijn voor de stadsnatuur en speciaal voor vogels. U vindt deze checklist op de site van de vogelbescherming (www.vogelbescherming.nl). Daarnaast is er tevens een brochure beschikbaar omtrent het vleermuisvriendelijk bouwen. Deze brochure is onder andere te vinden op de website van de Zoogdiervereniging.

Econsultancy
Boxmeer, 14 oktober 2014

LITERATUUR

- Buggenum, H.J.M. van, R.P.G. Geraerds & A.J.W. Lenders (redactie), 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Creemers, R.C.M. & van Delft, J.J.C.W. (RAVON)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.
- Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.
- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Huizinga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen 2010, Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Hustings F., Borggreve C., van Turnhout C. & Thissen J., 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Hustings F., van der Coelen J., van Noorden B., Schols R. & Voskamp P., 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Kurstjens, G., B. Peters & K. van Looy, 2010. De flora van het Maasdal. Ontwikkelingen van bijzondere soorten sinds de start van natuurontwikkeling vanaf 1994, Deelrapport 7. Kurstjens ecologisch adviesbureau, Beek-Ubbergen; Bureau Drift, Berg en Dal en INBO, Brussel
- Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.), 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R., 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging VZZ.

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

- www.limburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)
- www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)
- www.ravon.nl (verspreidingsgegevens amfibieën en reptielen)
- www.vlinderstichting.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders en libellen)

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen lopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

E-MAIL
info@
econsultancy.nl

INTERNET
econsultancy.nl

